

بسم الله الرحمن الرحيم

اصطلاحات و کنایات

و

نصیر المثلها

در

زبان گزی

نویسنده:

محمد علی یزدانی گزی

سرشناسه	: یزدانی گزی، محمدعلی، ۱۳۲۷ -
عنوان و نام پدیدآور	: اصطلاحات و کنایات و ضرب‌المثل‌ها در زبان گزی/نویسنده محمدعلی یزدانی گزی.
مشخصات نشر	: اصفهان: کنگاش، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	: ۱۵۵ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۱۳۶-۱۶۸-۵
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: ضرب‌المثل‌های گزی
موضوع	: اصطلاح‌ها و تعبیرها — ایران — بندر گز
ردیف کنگره	: PIR ۳۲۷۶ ۱۳۹۲ ۴۳ ی ۴۵ گ/
بندی دیویی	: ۹۹/۳۹۸
شماره کتابشناسی	: ۳۳۱۹۶۵۵

انتشار کنگاش نشر بزرگ‌گور سال ۱۳۹۰ و نشر برگزیده‌ی استان سال ۱۳۸۸

اصطلاحات و کنایات و ضرب‌المثل‌ها در زبان گزی

نویسنده:	محمدعلی یزدانی گزی
نویسندگان:	شارات کنگاش
نوبت چاپ:	اول
تاریخ نشر:	۱۳۹۲
تیراژ:	۱۰۰۰ عدد
مدیر تولید:	محمد یزدانی
صفحه آرایی:	فاطمه شاهنتاش
طرح جلد:	محمدحسین بروینی
چاپ:	کنگاش
صحافی:	پیمان
قیمت:	۷۰۰۰ تومان
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۱۳۶-۱۶۸-۵

اصفهان، سه راه حکیم نظامی، ابتدای خیابان ارتش، چاپ و نشر کنگاش
تلفن: ۶۲۵۸۰۴۹ (۰۳۱۱)

مقدمه:

اصطلاحات و کنایات و ضرب المثل‌هایی که در این مجموعه گردآمده از زبانی است که زمانی دراز در پهنه‌ی و سیعی از ایران مرکزی زبان کتابت و محاوره در سلسله‌ی پادشاهان ماد و هخامنشی و ساسانی بوده است و سپس بعد از اسلام درحالی که بتدریج در شهرهای عمده‌ی این ناحیه (پهله) شمال آذربایجان و بخش‌هایی از قفقاز کنونی و همدان و زنجان و نهاوند و ری و اصفهان زبان مری خراسان و زبان ترکی را به جای خود دیده در روستاها و برخی شهرک‌های این مناطق بصورتی اصیل تا زمان حاضر در محاوره‌ی مردم باقی مانده است. از طریق شناخت و بررسی اصطلاحات و ضرب المثل‌ها و کنایات در محدوده‌ی یک فرهنگ می‌توان به عقاید و سنت‌ها و حکم نظری یک جامعه‌ی انسانی پی برد و به همین طریق جلوه‌های گوناگون هویت فرهنگی آنها را مشخص کرد. به عبارتی این موارد در هر زبانی گویای تجربیات مردمانی است که با فرهنگی کهن سالیان دراز در گره هم زندگی کرده‌اند و نمود مشترکی از یک فرهنگ ملی و بومی بحساب می‌آید. به همین دلیل در روشن کردن چگونگی نوع تفکر و اندیشه‌ی آنها در طول زمان‌های گذشته به علومی مانند: جامعه‌شناسی و مردم‌شناسی کمک می‌نماید تا شناخت بهتری از شکل‌گیری حکمت نظری و ادبیات فانی انسان‌ها در ارتباط با زندگی اجتماعی و فرهنگی بدست آید لازم به یادآوری است که بررسی علمی و جامعه‌شناسانه حتی از تعداد اندکی از این تمثیل‌ها و اصطلاحات مربوط به یک زبان می‌تواند مشخص‌کننده‌ی وجود یا عدم وجود بارقه‌های انسان‌گرایی و منش‌های شرافتمندی و غیر آن در گسترش توامی باشد که این موارد در آن به بازبینی کشیده شده است. این نکته نیز قابل ذکر است که این زبان دارد برخی از این اصطلاحات و کنایات با اصطلاحات و کنایات زبان فارسی دری (کنونی) اشتک باشند و این بدان دلیل است که بهر حال محاوره‌کنندگان به این زبان؛ زبان فارسی را به عنوان زبان دوم خود در محاوره و موارد رسمی و اداری به کار برده‌اند و علاوه بر آن زبان ناحیه‌ی پهله از زبان فارسی دری آبشخور مشترکی در زبان‌های کهن‌تر ایرانی داشته‌اند و این که آن ضرب المثل مشترک از کدام یک از این زبان‌ها و فرهنگ آن مایه گرفته با توجه به کهن بودن یکی بردیگری مشخص

می‌گردد. حتی الامکان سعی شده است که ضرب‌المثل‌ها و کنایات و اصطلاحات منحصر به زبان مرکزی (زبان گزی) آورده شود و از آنچه در زبان فارسی بوده خودداری شده است. در اکثر این ضرب‌المثل‌ها و اصطلاحات بارحکمی و فلسفی مناسب برای زندگی شرافتمندانه و انسانی وجود دارد و این نشانگر آن است که این تمثیلات و کنایات پشتوانه‌ی فرهنگی قومی از دوران باستانی ایران را بر خود دارد.

www.ketab.ir